

Kapittel 12 Sammenheng i tekst

12.1

vi har – har vi – har vi – har vi

12.2

Anna har både god utdanning og arbeidserfaring.

Anna har verken hus eller bil.

Både Jim og Anna har god utdanning.

Verken Jim eller Anna kan fransk.

Både høsten og vinteren er stille her.

Jeg har verken tid eller lyst til å dra.

De serverte både fisk og vin.

Verken fisken eller vinen smakte godt.

Jeg liker verken fisk eller vin.

12.3

Jeg vil også dra til Spania.

Jeg vil heller ikke ta fly.

Jeg vil heller ikke bo på hotell.

Jeg vil også gjerne leie leilighet.

Jeg gleder meg også til turen.

Jeg vil heller ikke dra alene.

12.4

a

Hun snakker engelsk også.

Det er fint her om sommeren også.

Det er varmt der om vinteren også.

Vi har mange venner der også.

b

Hun kan ikke arabisk heller.

Jeg vil ikke dra til Danmark heller.

De liker ikke vin heller.

Jeg har ikke lyst til å dra heller.

12.5

For eksempel:

a For det første – Dessuten – i tillegg

b På den ene siden – på den andre siden – Dessuten – Dermed

12.6

men – Likevel – Selv om

12.7

Kona kjørte ham til skolen. Likevel *kom han* for sent.
Selv om *han kom* fra Canada, likte han ikke snøen.
Til tross for at *han kom* hit i fjor, snakker han utmerket norsk.

Hun kom ikke på jobben selv om *hun ikke var syk*.
Selv om *hun ikke var syk*, kom hun ikke i selskapet.
Hun var ikke syk. Likevel var hun borte fra skolen.
Hun gikk til legen til tross for at *hun ikke var syk*.
Legen undersøkte henne, men *hun var ikke syk*.

Jobben er bra. Likevel *liker hun seg ikke* der.
Jobben er bra, men *hun liker seg ikke*.
Selv om *hun ikke liker seg*, vil hun ikke flytte.
Hun liker seg ikke, men hun vil ikke flytte.
Hun har ikke tenkt å flytte til tross for at *hun ikke liker seg*.

12.8

Selv om han har bodd her i mange år, snakker han ikke norsk.
Selv om hun har god utdanning, får hun ikke jobb.
Selv om hun liker seg godt her, vil hun flytte.
Selv om hun ikke klarte eksamen, fikk hun jobb.
Selv om hun aldri har vært i Frankrike, snakker hun fransk.
Selv om han aldri har likt husarbeid, lager han maten selv.

12.9

a Da – når – Når – Når
b da – Da – når – når

12.10

a etter – Etter – Etter at – etterpå – etterpå – etter at – etter
b etter – Etter – Etter at – Etterpå

12.11

Når broren min har fått ny jobb, skal han komme hit.
Broren min skal få ny jobb. Etterpå skal han komme hit.
Broren min skal få ny jobb. Så skal han komme hit.
Etter å ha fått ny jobb, skal broren min komme hit.

Jeg skal ta eksamen. Så skal jeg kanskje reise hjem
Når jeg har tatt eksamen, skal jeg kanskje reise hjem.
Jeg skal ta eksamen. Etterpå skal jeg kanskje reise hjem
Etter at jeg har tatt eksamen, skal jeg kanskje reise hjem.
Etter å ha tatt eksamen skal jeg kanskje reise hjem.

12.13

etter – Deretter – Etter – deretter – etter at – Etter at

12.14

Vi gjennomgikk grammatikken. Deretter gjorde vi oppgaver.
Etter at vi hadde gjennomgått grammatikken, gjorde vi oppgaver.
Etter å ha gjennomgått grammatikken gjorde vi oppgaver.
Vi gjennomgikk grammatikken. Etterpå gjorde vi oppgaver.

De solgte huset. Etterpå flyttet de til byen.
De solgte huset. Så flyttet de til byen.
Etter at de hadde solgt huset, flyttet de til byen.
Da de hadde solgt huset, flyttet de til byen.

Lillian gjorde leksene. Deretter gikk hun på fotballtrening.
Lillian gjorde leksene. Så gikk hun på fotballtrening.
Etter at Lillian hadde gjort leksene, gikk hun på fotballtrening.
Da Lillian hadde gjort leksene, gikk hun på fotballtrening.

12.16

det ble – ble det – ble det – det ble – ble det

forsto hun – hun forsto – forsto hun

han hadde lest – hadde han lest – han hadde lest

12.17

Fridtjof Nansen

Fridtjof Nansen levde *fra* 1861 til 1930. Helt *fra* han var gutt, var han interessert i sport og idrett. *Da* han ble eldre, begynte han å studere naturvitenskap. *Snart/etter hvert* begynte han å planlegge en ekspedisjon til arktiske strøk. *På denne tida* var det indre av Grønland ukjent, og Nansen og fem andre menn ville gå på ski tvers over denne store øya. *Etter å* ha arbeidet lenge med planleggingen, startet de med kurs for Grønland i 1888. *Da* var Nansen omtrent 27 år gammel. De startet på østsida, og *etter* ca. fire måneder kom de fram til vestkysten. *Senere* organiserte Nansen en enda vanskeligere ekspedisjon. *Etter at* han hadde klart turen over Grønland, var Nansen blitt godt kjent, og han klarte å skaffe sponsorer til en tur til Nordpolen. Planen var å seile så langt nord som mulig. *Deretter/Etterpå* skulle de la båten fryse inn i isen, som de trodde ville drive helt til Nordpolen. Slik gikk det ikke. *Etter* tre år kom de tilbake til Norge, uten å ha nådd Nordpolen. Men de hadde vært lenger nord enn noen hadde vært *tidligere/før*.

12.18

Han vasket opp mens hun vasket bilen
Han vasket opp. Samtidig vasket hun bilen
Han vasket opp. I mellomtida vasket hun bilen

Idet han satte seg ned med en kopp kaffe, ringte det på døra.
Han satte seg ned med en kopp kaffe. I samme øyeblikk ringte det på døra.
Han satte seg ned med en kopp kaffe. Plutselig ringte det på døra.

12.19

- a så – derfor
- b Derfor – så
- c så – Derfor

12.20

Barna var så trøtte at de sovnet.
Hun var så skuffet at hun gråt.
Han snakket så fort at de ikke skjønnte hva han sa.
Musikken var så nydelig at de fikk gåsehud.

12.21

Hun gikk og la seg fordi hun var trøtt.
Hun var trøtt. Derfor gikk hun og la seg.

De ville flytte fordi de ikke trivdes så godt der.
De trivdes ikke så godt der. Derfor ville de flytte.

Han kan ikke reise på ferie fordi han ikke har så god råd.
Han har ikke så god råd. Derfor kan han ikke reise på ferie.

Hun vil gjerne studere fordi hun har lyst til å lære mer.
Hun har lyst til å lære mer. Derfor vil hun gjerne studere.

Hun kommer ikke hit i år fordi hun ikke får ferie.
Hun får ikke ferie. Derfor kommer hun ikke hit i år.

12.22

I dag var læreren syk, *derfor/av den grunn* fikk de fri.
I dag var læreren syk, *så* de fikk fri.
I dag fikk de fri. Læreren var *nemlig* syk.
I dag fikk de fri, *for* læreren var ikke frisk.
De fikk fri *ettersom/siden/fordi/på grunn av at* læreren ikke var frisk
Ettersom/siden/fordi/på grunn av at læreren ikke var frisk, fikk de fri.

12.23

Hun er interessert i litteratur. Derfor *vil hun begynne å studere*.
Hun vil helst bli lærer, så nå *vil hun begynne å studere*.
Grunnen til at *hun vil begynne å studere*, er situasjonen på arbeidsmarkedet.
Hun er flink i realfag. Av den grunn *vil hun begynne å studere*.

Hun følte seg ikke frisk. Derfor *gikk hun ikke på jobben*
Hun følte seg ikke frisk, så *hun gikk ikke på jobben*
Hun følte seg ikke frisk. Av den grunn *gikk hun ikke på jobben*
Grunnen til at *hun ikke gikk på jobben*, var at hun hadde feber.

Hun gikk ikke på jobben, for *hun følte seg ikke frisk*.
Siden *hun ikke følte seg frisk*, gikk hun ikke på jobben.
Hun gikk ikke på jobben fordi *hun ikke følte seg frisk*
På grunn av at *hun ikke følte seg frisk*, gikk hun ikke på jobben.

Siden *de fikk fri en time*, gikk de på kafé.
De kom tidlig hjem, for *de fikk fri en time*.
De fikk fri en time. Derfor kom de tidlig hjem.
Hvorfor kom de hjem? Fordi *de fikk fri en time*.

12.24

For eksempel:

men – Etter en stund – derfor – imidlertid – plutselig – Da – Til slutt – Slik – likevel

12.26

a

Jeg kommer hvis jeg får fri fra jobben.
De har tenkt å flytte til Bergen hvis de får jobb der.
De vil kjøpe ny vaskemaskin hvis den ikke er for dyr.
Jeg skal fortelle alt sammen hvis du ikke blir sint.

b

Hvis du hadde søkt, ville du ha fått jobben.
Hvis jeg hadde forstått hva læreren sa, ville det ha vært bedre.
Hvis du hadde sagt det til meg, kunne jeg ha hjulpet deg.

12.27

Hadde jeg visst dette, (så) ville jeg ha kommet før.
Hadde du vært der, (så) ville det ha gått bedre.
Har du ikke lyst, (så) kan jeg dra alene.
Blir det regn, (så) avlyser vi turen.
Blir det ikke snart varmere, (så) reiser jeg sydover.

12.28

Det var kaldt om morgenen, men så *ble det* bedre.
Vinden økte, så *det ble* fint å surfe.

Hun skulle ha eksamen i matematikk, så *hun måtte lese* mye.
Hun sov til klokka ti, men så *måtte hun lese*.

Jeg sover tungt, så *jeg kommer* ofte for sent til bussen.
I dag må jeg til tannlegen, og så *kommer jeg* innom deg.

Vi hadde lyst på byferie, så *vi dro* til Paris og London.
Først *dro vi* til Paris. Så *dro vi* til London.
I Paris var det så varmt at *vi dro* ut til kysten en tur.
Men den siste dagen vår var det behagelig temperatur, så *vi dro* rundt og så på severdighetene.
Da vi hadde fått nok kultur, så *dro vi* videre til London.
Da vi kom fram, var vi så sultne at *vi dro* rett på kafé.

12.31

Det var lettere enn jeg hadde ventet.
Det var ikke så lett som jeg hadde ventet.
Det var bedre enn jeg hadde ventet.
Det var ikke verre enn jeg hadde ventet.
Det var ikke så ille som jeg hadde ventet.
Det var ikke så vanskelig som jeg hadde ventet.
Det var vanskeligere enn jeg hadde ventet.

12.30

best – god – bedre – best/den beste

12.31

Han svømmer som en fisk.
Han er frisk som en fisk.
Han ble blek som et laken/et lik.
Han ble kry som en hane.

Han er fattig som ei kirkerotte.
Jeg er sulten som en ulv.
Hun er sterk som en bjørn.
Hun er sta som et esel.

12.32

like (mye) som, slik som, like (godt) som, like/så (mye) som, så (viktig) som, slik som, like (mye) som, så (lett å trappe ned) som, like (avhengig...) som

12.33

fineste – finere – de fineste – det fineste
den mest berømte – den mest berømte – mer berømt – mest berømt
mer spennende – den mest spennende – mest spennende – det mest spennende
mer komplisert – den mest kompliserte – mer komplisert – mer komplisert
morsommere – morsommere – morsomst – det morsomste

12.34

For eksempel:

Fridtjof Nansen hadde planlagt å komme fram til Nordpolen som den første i verden. *Men* det gikk ikke helt *etter* planen. De seilte *så* langt nordover *som* det var mulig, og lot skipet fryse fast i isen. Nansen trodde at isen ville drive *slik at* de ville komme nesten fram til Nordpolen på den måten. Men *selv om* isen drev i riktig retning, kom de ikke nær nok. *Likevel* ville ikke Nansen gi opp. Han og en annen mann forlot skipet, *for* å prøve å nå polen til fots. De hadde med seg hunder som trakk utstyret på sleder. De kom lenger nord *enn* noen hadde vært før dem. Helt til polpunktet kom de *imidlertid* ikke. Men *selv om* det egentlige målet ikke ble nådd, ble Nansen godt mottatt da han kom tilbake til Norge – tre år *etter at* han hadde startet på ekspedisjonen. *Etter* sine ekspedisjoner ble Nansen en slags nasjonalhelt her i landet.